

FEMALE SEX OFFENDERS. RISK FACTORS, CHARACTERISTICS AND CRIMINAL BEHAVIOUR

Agnieszka WOJCIESZEK¹, Miguel Ángel SORIA²

¹ *Autonomous University of Barcelona, Barcelona, Spain*

² *Social Psychology Department, University of Barcelona, Barcelona, Spain*

Abstract

This review attempts to synthesize the available theoretical and empirical reports on females who commit hands-on sex offences. Although in the past sexual crimes were perceived as an issue connected only with males, contemporary research is placing increasing emphasis on the role of female sexual perpetrators. There is still disagreement regarding the frequency with which sex crimes occur at the hands of women, the perpetrators' and victims' traits, offence characteristics and pathways to the offence. Therefore, the aim of this paper is to gather information on female sex offenders and describe common characteristics and differences within sexually abusive behaviours and underlying motivations.

Key words

Female sex offender; Criminal behaviour; Sexual offence; Sexual abuse.

Received 4 July 2012; accepted 6 November 2012

1. Introduction

A woman's traditional role as a carer and the overall assertion that perpetrators are almost invariably males have influenced common perceptions of females as victims and males as offenders [11]. Although sexual offence was considered an almost exclusively male crime for many years [3], recent studies have indicated that women are also capable of committing sexual assaults against both children and adults [42].

Even though the first known cases of female sex offenders (FSO) were documented in the 1930's [6], it wasn't until the 1980's that the first studies on FSO emerged and the 1990's that they were systematically researched [27]. The growing body of literature is an important step towards understanding female sexually abusive behaviours; however, relatively little is still known about this specific population.

FSO is a heterogeneous group that differs in personal characteristics, victim targeting and offence

context [40, 47, 52]. Therefore, the aim of the present review is to gather information on FSO, women convicted of hands-on sex offences, and describe common characteristic and differences within sexually abusive behaviours and underlying motivations.

2. Epidemiology

According to recent data, less than 1% of the female population is currently serving a sentence for a sexual offence [33]. Although female solo perpetrators represent between 1.7% and 5% of all known sex offenders [32], the percentage of assaults committed by both males and females is considerably higher and corresponds to 23.4% of all sex crimes [21].

Estimations of the prevalence of FSO depend on many factors, generally related to methodological aspects, including: whether the data was collected from the judicial system or a victim centre, in rural or ur-

ban zone and interviewees' gender [32]. According to Strickland [43], between 2% and 39% of victims report having been sexually abused by a woman. Moreover, in a sample of sex offenders, 18% of child molesters and 38% of rapists admit early sexual victimization at the hands of a female [26].

Although many studies offer an estimated rate of FSO, this kind of data needs to be interpreted with caution. According to different authors [1, 10, 16], due to the lack of recognition of sexually abusive behaviours among females by both victims and professional staff, only a small portion of sex crimes committed by women is reported. One of the possible reasons is the tendency to treat FSO as sex offenders who by chance are females, and not as women who are sexually abusive and to use information on male sex offenders (MSO) in their detection and assessment [36, 37].

3. Offender's characteristics

There is a consensus regarding the non-existence of a unique profile of FSO. Nevertheless, women who commit sex offences show similarities in: socio-demographic characteristics, developmental features, mental health, personality traits, motivation and crime scene behaviours [3].

FSO tend to initiate sexually abusive behaviours later than males [44]. According to different authors, their mean age varies between 26.1 and 47.4 years [2, 21], with higher frequency between 30 and 36 years of age [15, 43, 45].

As to marital status, FSO tend to enter into marriage early [35] and to be separated or divorced during the period when the offence is committed [1, 24]. On the other hand, according to Fazel et al. [15] and Wijkman et al. [52], over 60% are in a stable relationship and between 50% and 85.4% have children.

According to Saradjian [41], FSO come from different socioeconomic backgrounds. Nevertheless, as suggested by Faller [14] and Nathan and Ward [34], the majority have lower-average economic status. The majority of FSO also have a rather low level of education [32, 35, 45]. Approximately 40% have completed primary school, between 30% and 50% have completed high school and only between 7.9% and 14.3% have graduated from university [15, 43]. Furthermore, due to lack of specific qualifications, about 50% of FSO are unemployed [21, 34]. On the other hand, when professionally active, they tend to work as a nurse, social worker or teacher [24].

Finally, females show a past history of violent behaviour and a criminal record less frequently than

MSO [38]. According to Bader et al. [1] and Fazel et al. [15], between 30% and 60% have previously been convicted of non-sexual crimes. Among convictions, those related to drugs, property crimes and child neglect and abuse are the most common. On the other hand, sex offences are far less frequent [22] and are present in 15% of cases [16].

4. Offence characteristics

4.1. Victim's features

Even though the majority of FSO offend against children and adolescents, approximately 10% are convicted of crimes against adult victims, generally other females [5].

Although they victimize both pre-pubertal children and adolescents [23, 24], the latter group shows a greater propensity for suffering abuse at the hands of a woman [16]. The victims' mean age varies from 6.4 to 13 years, according to different studies [39, 52], with a higher frequency between 11–13 years [34, 45]. Moreover, FSO who offend against adult victims tend to choose females of their own age [22].

FSO target both males and females. Nevertheless, only 5.9% of perpetrators offend against victims of both genders [1]. Furthermore, women who act together with a male co-offender, in comparison with solo perpetrators, tend to offend more frequently against female victims [32]. According to Vandiver [46], this difference reflects dynamics that might be present between co-offenders and the dominant role of MSO in this type of dyad.

The majority of offences by women take place between members of the same family [11, 30] and about 50% involve the mother-child relationship [20, 35]. FSO who target minors tend to display the role of a carer: mother, baby sitter, teacher, etc. [14, 29, 48]. On the other hand, FSO that offend against adolescents tend to select extra familial victims they have access to [20, 46].

4.2. Motivation

Women commit sex offences for many reasons [35]. Moreover, unlike men, their acts tend to be planned, intentional and have a specific aim [37]. Gannon et al. [22], point out three main motives for FSO: sexual, search for intimacy and instrumental.

The search for intimacy is one of the most studied motivations. Females tend to develop relationships with minors to satisfy attention and affect needs which

could not be fulfilled by adults [50]. This endeavour to satisfy needs can be directed towards the victim or the co-offender [35]. According to Gannon et al. [20], this motivation is frequent among FSO who offend against young children and is not qualitatively different from that found in male child molesters.

The second possible motive – sexual – is less common among FSO than MSO [20]. Nevertheless, an analysis of paedophilic web sites created by and directed at women reveals similarities between sex offenders of both genders [30]. Furthermore, according to Matthews, Mathews and Speltz [31], 69% of FSO recount being sexually aroused during the abuse.

On the other hand, FSO can offend against minors due to feelings of rejection, jealousy or use aggression as a method of revenge against their partner [21, 35]. Moreover, humiliation as a motive is most common among FSO who offend against adult women [22].

Finally, the perception of lack of control, frequently related to a history of abusive relationships, is another common motive [35, 20]. The need for control over relationships tends to occur together with a search for intimacy and is typical for FSO who offend against adolescents [13].

4.3. Behaviour

About 30% of FSO offend against between 2 and 4 victims [1, 45]. According to Vandiver [46], the majority of the offences take place in the perpetrator's or victim's residence, followed by highway, road or alley (5.7%), school or college (4.9%) and parking lot or garage (2.4%).

There is a common belief that FSO are less violent than MSO. However, the results are not conclusive, since approximately 86.1% of women tend to use physical or verbal violence during the offence [21]. Moreover, when the victim is a minor, in 17.3% of cases, the offence leads to permanent disfigurement and 0.7% of cases lead to the death of an infant [16]. Additionally, in 30% of cases, sexual abuse co-occurs with another form of maltreatment [14].

Furthermore, criminal sexual behaviour by women involves a variety of actions such as touching, kissing, caressing, genital exhibition, cunnilingus and vaginal or anal penetration with objects [7, 36]. According to Denov [11], 64% of offences involve severe abuse (penetration, cunnilingus, fellatio, etc.) and 71% involve moderate abuse (touching, caressing, etc.). On the other hand, aggression against adult women tends to reflect the greatest amount of violence [22]. Although the main component of the offence is humilia-

tion, victims may suffer beating, electrocution, burning, suffocation, asphyxia and genital mutilation [37].

5. Co-offending

Women show a greater tendency than men to offend in companionship with another perpetrator [22, 34]. According to Vandiver [46], between 22% and 96% of FSO co-offend with one (62%), two (18%) or three (11%) accomplices. Moreover, the majority of cases involve a couple who victimize their own children [35, 52]. Generally, FSO initiate abuse out of fear in a context of a violent and dependent relationship [32]. Nevertheless, in some cases, through the process of conditioning, they may become sexually aroused by nonconsensual sex practices and initiate their own sexually abusive behaviours [22]. On the other hand, not all FSO co-offend as a result of coercion, but as an attempt to maintain a relationship by voluntarily fulfilling a partner's fantasies [12, 21]. Furthermore, co-offenders seem to differ from solo offenders in aspects such as: paraphilia, Axis I and II disorders and victimology [32, 46].

6. Risk factors

6.1. History of abuse

One of the most studied risk factors among the FSO population is a history of physical, sexual and psychological abuse. According to Christopher, Lutz-Zois and Reinhardt [8] and Strickland [43], it is more common within FSO than any other offending group and is considered a principal distal cause of sex offending for this particular population [7]. Childhood sexual victimization is present in between 22% and 80%, physical abuse in between 13% and 58%, and neglect in 25% of cases [28, 52]. Moreover, the abuse suffered by FSO tends to be more severe than among other female criminals. Therefore, its consequences tend to be more grave [8].

6.2. Personality

Child abuse affects successful development of coping strategies, social skills, self-esteem and personality [51]. Moreover, Green and Kaplan [25] link lack of secure attachment during childhood with development of dependent personality traits, which next to passivity and low self-esteem make females vulnerable to becoming victims of abusive intimate relationships.

These features are crucial to understanding motivations underlying co-offending [21, 52], where the self-esteem of FSO is dependent on fulfilment of their partner's needs – thus enabling maintenance of their relationship [12]. According to Nathan and Ward [35] and Wijkman et al. [52], 25%–42% declare having maintained at least one violent relationship or having suffered domestic violence.

As to personality disorders, its presence is more frequent among FSO than MSO [48]. The prevalence varies between 40% and 60% of cases [21]. Within Axis II disorders, borderline personality disorder is the most common diagnosis, followed by antisocial, dependent, avoidant, schizoid and histrionic (personality disorder) [8, 32, 43].

6.3. Social skills

As mentioned before, low self-esteem and deficits in social skills incite feelings of solitude and difficulties in maintenance of satisfactory intimate relationships [2, 5]. According to Elliott et al. [13], over 60% of FSO show low assertiveness and over 80% declare feelings of social isolation.

6.4. Cognitive distortions

The presence of cognitive distortions is considered one of the core risk factors for sexual offending [2]. These enable the offenders to explain and excuse behaviours through processes of negation, minimization, rationalization and justification. Although their presence is common within the general population, they are crucial in the criminal context since cognitive distortions legitimize and maintain this kind of behaviour [30]. Furthermore, the majority of these mental schemes seem to be common for offenders of both genders [2] and according to Elliott et al. [13] and Gannon et al. [23] are present in 50%–93% of FSO. Moreover, among implicit theories advanced by Ward [49] for male child molesters, Beech et al. [2] identify within the FSO population: nature of harm, dangerous world, children as sexual beings and lack of control as the most common. Although, as mentioned before, these theories concern offenders of both genders, their content varies. Furthermore, their essence differs, depending on whether an FSO acts alone or in the presence of an MSO [13, 21].

6.5. Mental health

The presence of a mental disorder, besides a history of child abuse and social skill deficits, is considered

as one of the possible etiological factors for violence among females [25]. Nevertheless, the percentage of FSO with Axis I disorder is lower than among MSO [15]. According to Elliott et al. [13] and Vandiver and Walker [48], between 36% and 53% of FSO suffer from psychiatric disorders, where mood disorders (major depression and dysthymia) are the most frequent. Among other diagnoses, posttraumatic stress disorder and eating disorders are the most common [35]. Finally, approximately half of FSO show suicidal ideation or a history of suicide attempts [21].

Furthermore, as to substance abuse, it is less frequent among FSO than in other female criminals [29]. According to Johansson-Love and Fremouw [28], 32.2% of FSO abuse alcohol and 41.9% abuse other substances, whereas 18.3% show dependency due to a maladaptive consumption pattern [15].

6.6. Deviant sexual fantasy

Fantasy is a core element of motivation and it is impossible to study sex offences without looking at it [42]. Nevertheless, its study in the female population is still in its infancy [17]. Moreover, there is a tendency to attribute female sex offending to external factors such as coercion or history of abuse and to minimize the sexual component of the assault [4]. Although little is known about deviant sexual fantasy among females, its presence seems to contribute in sexually abusive behaviours [19, 37].

7. Recidivism

Despite the growing body of literature on FSO, little is known about recidivism [28, 38]. According to Cortoni et al. [10], during a period of over six-years, 3% of FSO committed another sex crime, 6% committed a violent crime (including sex offences) and 20% – some other type of crime. Still, the recidivism rate is up to 20 times higher among solo offenders than co-offenders [9, 32].

Moreover, the risk factors for recidivism seem to be common for FSO and MSO. Therefore, females who reoffend tend to be: young, single, unemployed, with lower educational status, show deviant sexual fantasies, antisocial personality traits, have a criminal record, multiple victims, target extra familial victims and commit the first offence at a young age [18].

8. Summary

The main goal of the present review was to gather information regarding FSO, their characteristics, motivation and criminal behaviours. Although there is no unique profile of FSO, sexually abusive women display certain similarities regarding demographic, mental health and personality characteristics.

The traditional image of a woman affects identification of her criminal potential, particularly regarding sex offences. However, in comparison to MSO, FSO is an understudied population; the growing body of literature is an important step towards understanding female sexual abusive behaviours. First, it suggests that females act out of different motives. Second, it outlines the importance of deviant sexual fantasies among FSO. Finally, it allows a better comprehension of female criminal behaviour, as well as elaboration of preventive, assessment and treatment strategies.

Despite growing interest in this particular population, little is still known about FSO who target adult victims. Therefore, a more developed understanding of this specific group is necessary, since the majority of available research focuses on female child molesters, but women who offend against adults seem to display different motivations and characteristics that those who select minors.

References

1. Bader S., Welsh R., Scalora M., Recidivism among female child molesters, *Violence And Victims* 2010, 25, 349–362.
2. Beech A., Parrett N., Ward T. [et al.], Assessing female sexual offenders' motivations and cognitions: An exploratory study, *Psychology, Crime & Law* 2009, 15, 201–216.
3. Boroughs D., Female sexual abusers of children, *Children and Youth Services Review* 2004, 26, 481–487.
4. Bunting L., Dealing with a problem that doesn't exist? Professional responses to female perpetrated child sexual abuse, *Child Abuse Review* 2007, 16, 252–267.
5. Center for sex offender management, Female sex offenders, U.S. Department of Justice, Washington 2007.
6. Chideckel M., Female sex perversions: The sexually aberrated woman as she is, *Eugenics*, New York 1935.
7. Christiansen A., Thyer B., Female sexual offenders: A review of empirical research, *Journal of Human Behavior in the Social Environment* 2003, 6, 1–16.
8. Christopher K., Lutz-Zois C., Reinhardt A., Female sexual-offenders: Personality pathology as a mediator of the relationship between childhood sexual abuse history and sexual abuse perpetration against others, *Child Abuse & Neglect* 2007, 31, 871–883.
9. Cortoni F., Hanson K., A review of the recidivism rates of adult female offenders. Research report no. R-169, Correctional Service of Canada, Ottawa 2005.
10. Cortoni F., Hanson R., Coache M., The recidivism rates of female sexual offenders are low: A meta-analysis, *Sexual Abuse: Journal of Research and Treatment* 2010, 22, 387–401.
11. Denov M., The long-term effects of child sexual abuse by female perpetrators: A qualitative study of male and female victims, *Journal of Interpersonal Violence* 2004, 19, 1137–1156.
12. Elliott I., Ashfield S., The use of online technology in the modus operandi of female sex offenders, *Journal of Sexual Aggression* 2011, 17, 92–104.
13. Elliott I., Eldridge H., Ashfield S. [et al.], Exploring risk: Potential static, dynamic, protective and treatment factors in the clinical histories of female sex offenders, *Journal of Family Violence* 2010, 25, 595–602.
14. Faller K., Women who sexually abuse children, *Violence and Victims* 1987, 2, 263–276.
15. Fazel S., Sjöstedt G., Grann M. [et al.], Sexual offending in women and psychiatric disorder: A national case – control study, *Archives of Sexual Behavior* 2010, 39, 161–167.
16. Ferguson C., Meehan D., An analysis of females convicted of sex crimes in the state of Florida, *Journal of Child Sexual Abuse* 2005, 14, 75–89.
17. Ford H., Cortoni F., Sexual deviance in females: Assessment and treatment, [in:] *Sexual deviance: Theory, assessment, and treatment*, Laws R., O'Donohue W. [eds.], Guilford Press, New York 2008.
18. Freeman N., Sandler J., Female and male sex offenders: A comparison of recidivism patterns and risk factors, *Journal of Interpersonal Violence* 2008, 23, 1394–1413.
19. Freund K., Heasman G., Racansky I. G. [et al.], Pedophilia and heterosexuality vs. homosexuality, *Journal of Sex and Marital Therapy* 1984, 10, 193–200.
20. Gannon T., Hoare J., Rose M. [et al.], A re-examination of female child molesters' implicit theories: evidence of female specificity?, *Psychology, Crime and Law* 2012, 18, 209–224.
21. Gannon T., Rose M., Female child sexual offenders: Towards integrating theory and practice, *Aggression and Violent Behavior* 2008, 13, 442–461.
22. Gannon T., Rose M., Ward T., Pathways to female sexual offending: Approach or avoidance?, *Psychology, Crime & Law* 2010, 16, 359–380.
23. Gannon T., Rose M., Williams S., Do female child molesters implicitly associate children and sex? A preliminary investigation, *Journal of Sexual Aggression* 2009, 15, 55–61.

24. Grayston A., De Luca R., Female perpetrators of child sexual abuse: a review of the clinical and empirical literature, *Aggression and Violent Behavior* 1999, 4, 93–106.
25. Green A., Kaplan M., Psychiatric impairment and childhood victimization experiences in female child molesters, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry* 1994, 33, 954–961.
26. Groth N., Men who rape, Plenum, New York 1979.
27. Hislop J., Female sex offenders: What therapists, law enforcement and child protective services need to know, Issues Press, Ravensdale 2001.
28. Johansson-Love J., Fremouw W., female sex offenders: A controlled comparison of offender and victim/crime characteristics, *Journal of Family Violence* 2009, 24, 367–376.
29. Kubik E., Hecker J., Cognitive distortions about sex and sexual offending: A comparison of sex offending girls, delinquent girls, and girls from the community, *Journal of Child Sexual Abuse* 2005, 14, 43–69.
30. Lambert S., O'Halloran E., Deductive thematic analysis of a female pedophilia website, *Psychiatry, Psychology & Law* 2008, 15, 284–300.
31. Matthews J., Mathews R., Speltz K., Female sexual offenders: A typology, [in:] Family sexual abuse, Patton M. [ed.], Sage, Newbury Park 1991.
32. Muskens M., Bogaerts S., van Casteren M. [et al.], Adult female sexual offending: A comparison between co-offenders and solo offenders in a Dutch sample, *Journal of Sexual Aggression* 2011, 17, 46–60.
33. National Offender Management Service. Prison population and accommodation briefing, Ministry of Justice, London 2007.
34. Nathan P., Ward T., Females who sexually abuse children: Assessment and treatment issues, *Psychiatry, Psychology and Law* 2001, 8, 44–55.
35. Nathan P., Ward T., Female sex offenders: Clinical and demographic features, *Journal of Sexual Aggression* 2002, 8, 5–21.
36. Peter T., Exploring taboos: Comparing male- and female-perpetrated child sexual abuse, *Journal of Interpersonal Violence* 2009, 24, 1111–1128.
37. Pflugradt D., Allen B., A grounded theory analysis of sexual sadism in females, *Journal of Sexual Aggression* 2011, 1, 1–13.
38. Poels V., Risk assessment of recidivism of violent and sexual female offenders, *Psychiatry, Psychology and Law* 2007, 14, 227–250.
39. Rudin M., Zalewski C., Bodmer-Turner J., Characteristics of child sexual abuse victims according to perpetrators gender, *Child Abuse & Neglect* 1995, 19, 963–973.
40. Sandler J., Freeman N., Typology of female sex offenders: A test of Vandiver and Kercher, *Sexual Abuse: Journal of Research and Treatment* 2007, 19, 73–89.
41. Saradjian J., Women who sexually abuse children: From research to clinical practice, Wiley & Sons, West Sussex 1996.
42. Staunton C., Hammond S., Lambert S., Applying knowledge of female sexual arousal to the forensic context, *The Irish Journal of Psychology* 2008, 29, 103–117.
43. Strickland S., Female sex offenders: Exploring issues of personality, trauma, and cognitive distortions, *Journal of Interpersonal Violence* 2008, 23, 474–489.
44. Tsopelas C., Spyridoula T., Athanasios D., Review on female sexual offenders: Findings about profile and personality, *International Journal of Law and Psychiatry* 2011, 34, 122–126.
45. Turner K., Miller H., Henderson C., Latent profile analyses of offense and personality characteristics in a sample of incarcerated female sexual offenders, *Criminal Justice and Behavior* 2008, 35, 879–894.
46. Vandiver D., Female sex offenders: A comparison of solo offenders and co-offenders, *Violence and Victims* 2006, 21, 339–354.
47. Vandiver D., Kercher G., Offender and victim characteristics of registered female sexual offenders in Texas: A proposed typology of female sexual offenders, *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment* 2004, 16, 121–137.
48. Vandiver D., Walker J., Female sex offenders: An overview and analysis of 40 cases, *Criminal Justice Review* 2002, 27, 284–300.
49. Ward T., Sexual offenders' cognitive distortions as implicit theories, *Aggression and Violent Behaviour* 2000, 5, 491–507.
50. Warren J., Hislop J., Patterns of female sexual offending and their investigatory significance to law enforcement and child protective services, [in:] Practical aspects of rape investigation. A multidisciplinary approach., Hazelwood R., Burgess A. [eds.], Taylor & Francis, Boca Raton 2009.
51. Widom C., Childhood victimization and the development of personality disorders: unanswered questions remain, *Archives of General Psychiatry* 1999, 56, 607–608.
52. Wijkman M., Bijleveld C., Hendriks J., Female sex offenders: Specialists, generalists and once-only offenders, *Journal of Sexual Aggression* 2011, 17, 34–45.

Corresponding author

Miguel Ángel Soria
Department of Social Psychology
University of Barcelona
Passeig Vall d'Hebron 171, Edifici Ponent, 4t Planta
E 0035 Barcelona
e-mail: msoria@ub.edu.es

KOBIETY JAKO SPRAWCZYNIĘ PRZESTĘPSTW SEKSUALNYCH. CZYNNIKI RYZYKA, CECHY I ZACHOWANIE PRZESTĘPCZE

1. Wstęp

Tradycyjna rola kobiety jako opiekunki, jak i ogólne przekonanie, że przestępcami są niemal wyłącznie mężczyźni, wpłynęła na powszechne postrzeganie kobiety jako ofiary a mężczyzny jako sprawcy [11]. Pomimo że przez wiele lat przestępstwo seksualne było uważane za w zasadzie wyłącznie popełniane przez mężczyzn [3], ostatnie badania dowodzą, że kobiety są także zdolne do popełniania przestępstw seksualnych zarówno wobec dzieci, jak i dorosłych [42].

Jakkolwiek pierwsze znane sprawy kobiet – sprawczyń przestępstw seksualnych udokumentowano w latach 30. ubiegłego wieku [6], to dopiero w latach 80. pojawiły się pierwsze wyniki badań na ten temat, a w latach 90. ubiegłego stulecia stały się one przedmiotem bardziej systematycznych analiz [27]. Wzrastająca liczba publikacji jest istotnym krokiem ku zrozumieniu zachowań kobiet popełniających nadużycia seksualne, nadal jednak relatywnie niewiele wiadomo o tej specyficznej grupie.

Kobiety – sprawczynie przestępstw seksualnych są grupą heterogeniczną, która różni się w zakresie cech osobowościowych, a także wyboru ofiary i sytuacji, w której popełniane jest przestępstwo [40, 47, 52]. Stąd celem niniejszego przeglądu literatury jest zebranie informacji o kobietach – sprawczyniach przestępstw seksualnych, kobietach skazanych za napaści seksualne, a także opisanie wspólnych cech oraz różnic w obrębie zachowań o cechach nadużycia seksualnego i leżących u podstaw ich motywacji.

2. Zasięg występowania zjawiska

Zgodnie z najnowszymi danymi, mniej niż 1% kobiet odbywa aktualnie wyrok za przestępstwo seksualne [33]. Pomimo że działające pojedynczo sprawczynie stanowią 1,7% –5% ogółu sprawców przestępstw seksualnych [32], to odsetek napaści popełnionych wspólnie przez mężczyznę i kobietę jest znacząco wyższy i stanowi 23,4% wszystkich przestępstw seksualnych [21].

Ocena częstości występowania przypadków kobiet, które popełniają przestępstwa seksualne, uzależniona jest od wielu czynników, ogólnie rzecz biorąc związanych z aspektami metodologicznymi, takimi jak zbieranie danych ze źródeł sądowych lub z centrów dla ofiar na obszarze wiejskim lub miejskim. Ocena ta zależy również od płci pytanej osoby [32]. Według Strickland [43], pomiędzy 2% a 39% ofiar zgłasza, że zostało wykorzystane seksualnie przez kobietę. Ponadto w grupie

przestępców seksualnych 18% sprawców nadużył seksualnych wobec dzieci i 38% gwałtocieli przyznało, że w dzieciństwie zostali ofiarami przestępstwa seksualnego popełnionego przez kobietę [26].

Jakkolwiek wiele badań podaje szacunkową liczebność kobiet – sprawczyń przestępstw seksualnych, ten rodzaj danych należy interpretować ostrożnie. Według różnych autorów [1, 10, 16] zarówno ofiary, jak i wykwalifikowany personel, często nie rozpoznają wśród zachowań kobiet takich, które mają cechy nadużycia seksualnego, stąd zgłaszana jest jedynie niewielka liczba przestępstw seksualnych popełnianych przez kobiety. Jednym z możliwych powodów jest tendencja do traktowania kobiet – sprawczyń przestępstw seksualnych jako przestępców seksualnych, którzy przy okazji są kobietami, a nie jako kobiet, które popełniają przestępstwa seksualne. W związku z tym używa się wobec kobiet wiedzy dotyczącej mężczyzn, którzy popełniają przestępstwa seksualne, w wykrywaniu i ocenie takich przestępstw [36, 37].

3. Cechy sprawczynie

Istnieje zgoda, że nie ma typowego, niepowtarzalnego profilu kobiety – sprawczynie przestępstw seksualnych. Niemniej jednak kobiety popełniające przestępstwa seksualne wykazują pewne podobieństwa w zakresie cech społeczno-demograficznych, cech rozwojowych, zdrowia psychicznego, cech osobowości i zachowań na miejscu zdarzenia [3].

Sprawczynie przestępstw seksualnych zwykle zaczynają przejawiać zachowania o cechach nadużyć seksualnych później niż mężczyźni [44]. Według różnych autorów ich średni wiek waha się między 26,1 a 47,4 lat [2, 21], z wyższą częstotliwością przypadającą na wiek między 30 a 36 rokiem życia [15, 43, 45].

W odniesieniu do ich stanu cywilnego należy stwierdzić, że sprawczynie przestępstw seksualnych zwykle wcześniej wychodzą za mąż [35] i są w separacji lub po rozwodzie w czasie, gdy dochodzi do przestępstwa [1, 24]. Z drugiej strony, jak podaje Fazel i in. [15] oraz Wijkman i in. [52], ponad 60% z nich jest w stałym związku, a 50%–85,4% posiada dzieci.

Saradjian podaje [41], że kobiety – sprawczynie przestępstw seksualnych pochodzą z różnych środowisk socjoekonomicznych. Niemniej, jak sugeruje Faller [14] oraz Nathan i Ward [34], status ekonomiczny większości z nich mieści się poniżej średniej. Większość sprawczyń przestępstw seksualnych ma również raczej niskie wy-

kształcenie [32, 35, 45]. Około 40% ukończyło szkołę podstawową, 30%–50% szkołę średnią, a zaledwie między 7,9% a 14,3% posiada wyższe wykształcenie [15, 43]. Co więcej, z powodu braku określonych kwalifikacji około 50% sprawczyń przestępstw seksualnych jest bezrobotnych [21, 34]. Z kolei te, które są aktywne zawodowo, zwykle pracują jako pielęgniarki, pracownice społeczne lub nauczycielki [24].

Kobiety rzadziej niż mężczyźni – sprawcy przestępstw seksualnych mają historię zachowań z użyciem przemocy i historię wyroków sądowych [38]. Bader i in. [1] oraz Fazel i in. [15] podają, że 30%–60% skazano uprzednio za przestępstwa bez podłoża seksualnego. Najczęstsze były wyroki związane z narkotykami, przestępstwami przeciwko mieniu oraz zaniedbaniami i przemocą wobec dzieci. Z drugiej strony przestępstwa seksualne są zdecydowanie mniej częste [22] i występują w 15% przypadków [16].

4. Cechy przestępstwa

4.1. Cechy ofiary

Mimo że większość kobiet popełniających przestępstwa seksualne atakuje dzieci i nieletnich, w przybliżeniu 10% zostaje skazanych za przestępstwa przeciwko dorosłym, zazwyczaj innym kobietom [5].

Aczkolwiek ich ofiarami stają się zarówno dzieci w wieku przed pokwitaniem i adolescenci [23, 24], ta druga grupa częściej doświadcza nadużycia ze strony kobiety [16]. Według różnych badań, wiek ofiar waha się między 6,4 a 13 rokiem życia [39, 52], z większą częstotliwością przypadającą na okres między 11 a 13 rokiem [34, 45]. Co więcej, sprawczynie przestępstw seksualnych, których ofiarami stają się dorośli, mają tendencję do wybierania kobiet w tym samym co one wieku [22].

Celem kobiet popełniających przestępstwa seksualne są zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Niemniej jedynie 5,9% sprawczyń atakuje ofiary obu płci [1]. Kobiety działające wspólnie ze sprawcą mężczyzną w porównaniu z kobietami popełniającymi to przestępstwo w pojedynkę mają tendencję do częstszego wybierania ofiar płci żeńskiej [32]. Jak podaje Vandiver [46], ta różnica odzwierciedla dynamikę, która może występować w relacji dwojga sprawców i dominującą rolę mężczyzny – sprawcy przestępstwa seksualnego w tej diadzie.

Większość napaści seksualnych popełnianych przez kobiety zachodzi wśród członków jednej rodziny [11, 30], a około 50% dotyczy relacji matka – dziecko [20, 35]. Sprawczynie przestępstw seksualnych, które atakują dzieci, zwykle odgrywają rolę opiekunki: matki, niani, nauczycielki itp. [14, 29, 48]. Z drugiej strony, kobiety popełniające przestępstwa seksualne przeciwko nastolat-

kom zwykle wybierają ofiary spoza rodziny, do których mają dostęp [20, 46].

4.2. Motywacja

Kobiety popełniają przestępstwa seksualne z bardzo wielu powodów [35]. Co więcej, w przeciwieństwie do mężczyzn, ich czyny są zwykle planowane, intencjonalne i mają określony cel [37]. Gannon i in. [22] wskazują trzy główne motywy kobiet popełniających przestępstwa seksualne: motyw seksualny, poszukiwanie bliskości oraz motyw instrumentalny.

Poszukiwanie bliskości jest jednym z najczęściej badanych motywów. Kobiety mają tendencję do nawiązywania związków z nieletnimi w celu zaspokojenia potrzeb uwagi i uczuć, które nie mogą zostać zaspokojone przez dorosłych [50]. Pogoń za zaspokojeniem tych potrzeb skierowana jest albo na ofiarę, albo na współsprawcę [35]. Gannon i in. [20] wskazują, że ta motywacja występuje często u kobiet popełniających przestępstwa seksualne przeciwko małym dzieciom i jest jakościowo inna od tej, która obecna jest u mężczyzn – sprawców nadużyć seksualnych wobec dzieci.

Drugi możliwy motyw, seksualny, jest rzadszy wśród kobiet niż wśród mężczyzn popełniających przestępstwa seksualne [20]. Niemniej jednak analiza internetowych stron z treściami pedofilnymi, które zostały założone i były prowadzone przez kobiety, ujawnia podobieństwa między sprawcami przestępstw seksualnych obu płci [30]. Ponadto, jak podają Matthews, Mathews i Speltz [31], 69% sprawczyń przestępstw seksualnych zgłasza obecność pobudzenia seksualnego w trakcie popełniania nadużycia.

Z drugiej strony, kobiety popełniające przestępstwa seksualne przeciwko nieletnim mogą czynić to z powodu uczuć odrzucenia, zazdrości, lub stosują agresję jako formę zemsty na partnerze [21, 35]. Co więcej, upokorzenie jest najczęstszym motywem wśród sprawczyń przestępstw seksualnych, które atakują dorosłe kobiety [22].

W końcu kolejnym, częstym motywem, jest uczucie braku kontroli, często związane z historią związków nacechowanych wykorzystywaniem [35, 20]. Potrzeba kontroli nad związkiem zwykle pojawia się wraz z poszukiwaniem intymności i jest typowa dla sprawczyń przestępstw seksualnych przeciwko adolescentom [13].

4.3. Zachowanie

Około 30% kobiet popełniających przestępstwa seksualne atakuje od 2 do 4 ofiar [1, 45]. Vandiver [46] podaje, że większość tych przestępstw popełnianych jest w miejscu zamieszkania sprawcy lub ofiary, następnie na autostradzie, drodze lub na alejce parkowej (5,7%), w szkole lub na uczelni (4,9%), na parkingu lub w garażu (2,4%).

Istnieje powszechne przekonanie, że kobiety popełniające przestępstwa seksualne są mniej brutalne niż mężczyźni popełniający ten typ przestępstw. Niemniej wyniki nie są jednoznaczne, gdyż około 86,1% kobiet ma tendencję do stosowania przemocy fizycznej lub słownej w trakcie napaści [21]. Gdy ofiara jest dzieckiem, w 17,3% przypadków napaść seksualna kończy się trwałym uszkodzeniem ciała, a 0,7% śmiercią niemowlęcia [16]. Ponadto w 30% przypadków nadużyciu seksualnemu towarzyszy inna forma maltretowania [14].

Kryminalne zachowania seksualne kobiet obejmują wiele działań takich, jak dotykanie, całowanie, pieszczenie, obnażanie narządów płciowych, stymulację oralną, a także penetrację waginalną lub analną różnymi przedmiotami [7, 36]. Jak podaje Denov [11], 64% napaści obejmuje poważne nadużycia (penetrację, stymulację oralną itp.), a 71% nadużycia o średnim natężeniu (dotykanie, pieszczenie itp.). Z drugiej strony, napaści na dorosłe kobiety są nacechowane największą dozą przemocy [22]. Jakkolwiek głównym celem takiej napaści jest poniżenie, ofiary mogą doświadczać bicia, rażenia prądem, przypalania, duszenia, pozbawiania tlenu i okaleczeń genitaliów [37].

5. Współsprawstwo

Kobiety mają silniejszą tendencję niż mężczyźni do popełniania przestępstwa wspólnie z innym sprawcą [22, 34]. Vandiver [46] pisze, że między 22% a 96% kobiet popełniających przestępstwa seksualne czyni to wspólnie z jednym (62%), dwoma (18%) lub trzema (11%) współsprawcami. Większość takich spraw dotyczy par, które popełniają nadużycie wobec własnych dzieci [35, 52]. Ogólnie rzecz ujmując, sprawczynie przestępstw seksualnych, które pozostają w nacechowanym przemocą i odporządkowaniem związku, inicjują nadużycie ze strachu [32]. Niemniej jednak w niektórych przypadkach w efekcie procesu uczenia warunkowego mogą one doznać pobudzenia seksualnego w trakcie wymuszonych praktyk seksualnych i inicjować własne zachowania seksualne o cechach nadużyć [22]. Z drugiej strony nie wszystkie kobiety popełniające przestępstwa seksualne zostają współsprawczyniami w wyniku wymuszenia, lecz w efekcie próby podtrzymania związku poprzez dobrowolne spełnianie fantazji partnera [12, 21]. Co więcej, współsprawczynie różnią się od kobiet działających w pojedynkę w takich aspektach, jak parafilia, zaburzenia z grupy I i II (według klasyfikacji DSM-IV) oraz w wiktyologii [32, 46].

6. Czynniki ryzyka

6.1. Historia nadużycia

Jednym z najczęściej badanych czynników ryzyka w populacji sprawczyń przestępstw seksualnych jest historia fizycznego, seksualnego i psychicznego wykorzystywania. Jak podają Christopher, Lutz-Zois i Reinhardt [8], a także Strickland [43], jest to zjawisko częstsze wśród kobiet popełniających przestępstwa seksualne niż w przypadku jakiegokolwiek innej grupy sprawców i jest uważane za podstawowy dystalny powód popełniania przestępstw seksualnych w tej konkretnej populacji [7]. Seksualna przemoc wobec dziecka dotknęła między 22% a 80% z nich, przemoc fizyczna między 13% a 58%, a zaniedbanie nastąpiło w 25% przypadków [28, 52]. Ponadto nadużycia doświadczane przez sprawczynie przestępstw seksualnych były zwykle bardziej poważne niż te, które dotknęły kobiety popełniające inne typy przestępstw. Stąd ich konsekwencje są zwykle bardziej poważne [8].

6.2. Osobowość

Nadużycie dziecka rzutuje na udany rozwój strategii zaradczych, umiejętności społecznych, samooceny i osobowości [51]. Green i Kaplan [25] łączą brak bezpiecznego przywiązania w dzieciństwie z rozwojem cech osobowości zależnej, która obok pasywności i niskiej samooceny czyni kobiety podatnymi na zostanie ofiarami relacji intymnych o cechach przemocy. Cechy te są kluczowe dla zrozumienia motywacji leżących u podstaw współsprawstwa [21, 52], w których sprawczynie przestępstw seksualnych uzależniają swoją samoocenę od zaspokojenia potrzeb partnera i w ten sposób utrzymują związek [12]. Jak piszą Nathan i Ward [35] oraz Wijkman i in. [52], 25%–42% z nich potwierdza podtrzymywanie co najmniej jednego związku nacechowanego przemocą lub bycie ofiarą przemocy domowej.

W odniesieniu do zaburzeń osobowości, ich obecność jest diagnozowana częściej u kobiet niż u mężczyzn – sprawców przestępstw seksualnych [48]. Rozpowszechnienie waha się między 40% a 60% przypadków [21]. Wśród zaburzeń z grupy II (DSM-IV), najczęstszą diagnozą jest osobowość z pogranicza, następnie osobowość antyspołeczna, zależna, unikowa, schizoidowa i histriociczna [8, 32, 43].

6.3. Umiejętności społeczne

Jak już wspomniano, niska samoocena i deficyty w umiejętnościach społecznych wzbudzają uczucia samotności oraz trudności w podtrzymywaniu satysfakcjonujących relacji intymnych [2, 5]. Według Elliott i in. [13], ponad 60% sprawczyń przestępstw seksualnych

manifestuje niski poziom asertywności i ponad 80% zgłasza poczucie izolacji społecznej.

6.4. Zaburzenia poznawcze

Obecność zaburzeń poznawczych uważana jest za jeden z głównych czynników ryzyka w przypadku przestępstw seksualnych [2]. Pozwalają one na wyjaśnienie i znalezienie usprawiedliwienia dla zachowań poprzez procesy negacji, minimalizacji, racjonalizacji i usprawiedliwiania. Mimo że ich obecność jest częsta w populacji ogólnej, w kontekście kryminalnym są one kluczowe, ponieważ ten typ zachowań jest uzasadniany i podtrzymywany przez zaburzenia poznawcze [30]. Co więcej, większość tych schematów poznawczych wydaje się powszechna dla sprawców obu płci [2], a według Elliotta i in. [13] oraz Gannon i in. [23] są one obecne u 50%–93% sprawczyń przestępstw seksualnych. Wśród teorii ukrytych, które prezentuje Ward [49] w odniesieniu do mężczyzn wykorzystujących seksualnie dzieci, Beech i in. [2] zidentyfikowali wśród populacji kobiet popełniających przestępstwa seksualne: naturę zranienia, niebezpieczny świat, dzieci jako istoty seksualne oraz brak kontroli jako elementy najczęściej występujące. Mimo że jak już wspomniano, teorie te dotyczą sprawców obu płci, to ich treść się różni. Co więcej, ich istota różni się w zależności od tego, czy kobiety popełniające przestępstwa seksualne działają same, czy wraz z mężczyzną [13, 21].

6.5. Zdrowie psychiczne

Obecność chorób psychicznych obok historii wykorzystywania dzieci i deficytów umiejętności społecznych uważana jest za jeden z możliwych czynników etiologicznych przemocy wśród kobiet [25]. Niemniej jednak odsetek kobiet popełniających przestępstwa seksualne z zaburzeniami z grupy I (DSM-IV) jest niższy niż w przypadku mężczyzn – sprawców przestępstw seksualnych [15]. Jak podają Elliott i in. [13] oraz Vandiver i Walker [48], między 36% a 53% sprawczyń przestępstw seksualnych cierpi na jakiś rodzaj choroby psychicznej, a zaburzenia nastroju (duża depresja i dystymia) są najczęstszymi. Wśród innych diagnoz najczęstszy jest zespół stresu pourazowego i zaburzenia odżywiania [35]. Wreszcie mniej więcej połowa kobiet popełniających przestępstwa seksualne ma myśli samobójcze lub historię prób samobójczych [21].

Co ciekawe, nadużywanie substancji psychoaktywnych jest rzadsze wśród sprawczyń przestępstw seksualnych niż wśród innych przestępczyń [29]. Johansson-Love i Fremouw [28] podają, że 32,2% kobiet popełniających przestępstwa seksualne nadużywa alkoholu, a 41,9% stosuje inne substancje, podczas gdy 18,3% manifestuje uzależnienie w wyniku nieadaptacyjnych wzorców konsumpcji [15].

6.6. Dewiacyjne fantazje seksualne

Fantazje są kluczowym elementem motywacji i nie jest możliwe badanie przestępstw seksualnych bez zbliżenia się do tej kwestii [42]. Niemniej jednak ich badanie w odniesieniu do populacji kobiet jest wciąż w powijakach [17]. Dodatkowo istnieje tendencja do przypisywania kobiecych przestępstw seksualnych czynnikom zewnętrznym, takim jak przymus lub historia wykorzystywania i do minimalizowania seksualnego składnika napaści [4]. Aczkolwiek niewiele wiadomo na temat dewiacyjnych fantazji seksualnych wśród kobiet, ich obecność wydaje się przyczyniać do zachowań seksualnych nacechowanych przemocą [19, 37].

7. Recydywizm

Mimo wzrastającej liczby publikacji na temat kobiet popełniających przestępstwa seksualne, niewiele jest wiadome na temat recydywizmu [28, 38]. Zdaniem Cortoni i in. [10], w okresie ponad sześćdziesięcioletnim 3% spośród sprawczyń przestępstw seksualnych popełniło kolejne przestępstwo seksualne, 6% przestępstwo z użyciem przemocy (w tym napaści seksualne), a 20% dowolny inny rodzaj przestępstwa. Wciąż jednak wskaźnik recydywy jest do 20 razy wyższy wśród kobiet działających w pojedynkę niż wśród współsprawczyń [9, 32].

Czynniki ryzyka dla recydywy wydają się wspólne dla kobiet i mężczyzn popełniających przestępstwa seksualne. Stąd kobiety popełniające powtórnie to przestępstwo zwykle są młode, bezrobotne, z niższym wykształceniem, mają dewiacyjne fantazje seksualne, cechy osobowości antyspołecznej, historię kryminalną, wiele ofiar, wybierają ofiary spoza rodziny, a pierwsze przestępstwo popełniają w młodym wieku [18].

8. Podsumowanie

Głównym celem niniejszego przeglądu literatury było zebranie informacji dotyczących kobiet popełniających przestępstwa seksualne, ich cech, motywacji i zachowań przestępczych. Jakkolwiek nie ma unikatowego profilu sprawczynie przestępstw seksualnych, to kobiety wykorzystujące seksualnie innych manifestują określone podobieństwa odnośnie do cech demograficznych, zdrowia psychicznego i cech osobowości.

Tradycyjny obraz kobiety wpływa na identyfikacje jej możliwości przestępczych, zwłaszcza w odniesieniu do przestępstw seksualnych. Jednakże w porównaniu z mężczyznami dokonującymi przestępstw seksualnych, sprawczynie takich przestępstw są populacją niedobadaną; wzrastająca liczba publikacji jest ważnym krokiem do zrozumienia przestępczych zachowań seksualnych

wśród kobiet. Po pierwsze, sugeruje to, że kobiety działają z różnych motywów. Po drugie, wskazuje na wagę dewiacyjnych fantazji seksualnych wśród sprawczyń przestępstw seksualnych. W końcu pozwala to na lepsze zrozumienie kobiecych zachowań przestępczych, jak również na wypracowanie strategii zapobiegawczych oraz służących ocenie i terapii.

Wbrew rosnącemu zainteresowaniu tą specyficzną populacją, wciąż niewiele wiadomo o kobietach popełniających przestępstwa seksualne przeciwko dorosłym ofiarom. Stąd konieczne jest lepsze zrozumienie tej specyficznej grupy, ponieważ większość dostępnych badań koncentruje się na kobietach wykorzystujących dzieci, a wydaje się, że kobiety wykorzystujące dorosłe ofiary manifestują odmienne motywacje i cechy niż te, które wybierają nieletnich.